

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้ จะกล่าวถึงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 410 คน จากโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 จำนวน 410 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเคริจซีและมอร์แกน (อ้างในธานินทร์ ศิลป์จารุ 2549: 50) มีค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 ใช้วิธีการสุ่มเป็นขั้นตอน ได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร จำนวน 199 คน การได้มาของกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 จำแนกจำนวนโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ตามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีจำนวนดังนี้ 1) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 150 โรงเรียน 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 133 โรงเรียน 3) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 จำนวน 127 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 410 โรงเรียน

ขั้นที่ 2 จำแนกกลุ่มประชากร ตามขนาดโรงเรียนเอกชน ที่จัดแบ่งตามจำนวนนักเรียน โดยใช้เกณฑ์ 4 ขนาด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2) ดังนี้ ขนาดเล็กมีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน ขนาดกลางมีจำนวนนักเรียน 121 คน ถึง 600 คน ขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียน 601 คน ถึง 1500 คน และขนาดใหญ่มากมีจำนวนนักเรียน 1,500 คนขึ้นไป

ขั้นที่ 3 การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการจับฉลาก โดยผู้วิจัยเขียนฉลากรายชื่อโรงเรียนเอกชน ใส่กล่องแยกตามสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1,2 และ 3 และแยกตามขนาดโรงเรียนของในแต่ละสังกัด แล้วจับฉลากขึ้นมาตามสัดส่วนของโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1,2,3 และตามสัดส่วนขนาดโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร จำนวน 199 คน จากโรงเรียนเอกชน 199 โรงเรียน มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนโรงเรียนเอกชน ขนาดโรงเรียน และกลุ่มตัวอย่าง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่	จำนวน	ขนาดโรงเรียน				จำนวนกลุ่มตัวอย่าง				รวม
		โรงเรียนเล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ	
เขต 1	150	9	73	38	30	4	35	18	15	72
เขต 2	133	9	63	41	20	4	31	20	10	65
เขต 3	127	18	62	31	16	9	30	15	8	62
รวม	410	36	198	110	66	17	96	53	33	199

2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับสมรรถนะในการบริหารจัดการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถาม เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการที่ถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถาม เกี่ยวกับ สมรรถนะในการบริหารจัดการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2549 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 50 ข้อ โดยมีโครงสร้างประกอบด้วย

- สามารถบริหารจัดการให้เกิดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน จำนวน 11 ข้อ
- สามารถบริหารจัดการให้เกิดงานบริการผู้เรียน จำนวน 14 ข้อ
- สามารถส่งเสริมการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในด้านต่างๆ จำนวน 10 ข้อ
- สามารถส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรมและความสามัคคีในหมู่คณะ จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นส่วนที่เป็นปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เขียน แนวทางในการเสริมสร้างหรือพัฒนาสมรรถนะในการบริหารจัดการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร

2.2 การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ สมรรถนะของผู้บริหาร และการบริหารกิจการนักเรียน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดในเรื่องที่จะวิจัย

2.2.2 สร้างข้อกระทงคำถามเป็นรายชื่อ ให้ครอบคลุม สมรรถนะในการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ตามกรอบแนวคิดการวิจัย ได้แก่ สามารถบริหารจัดการให้เกิดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน จำนวน 14 ข้อ สามารถบริหารจัดการให้เกิดงานบริการผู้เรียน จำนวน 29 ข้อ สามารถส่งเสริมการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในด้านต่างๆ จำนวน 10 ข้อ สามารถส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรมและความสามัคคีในหมู่คณะจำนวน 17 ข้อ รวมทั้งหมด 70 ข้อ ในขั้นนี้ได้รับความช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. กล้า ทองขาว และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม คือ อาจารย์ ดร. จักรพรรดิ วัฒ

2.2.3 ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชในการขอความร่วมมือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และการบริหารการศึกษา จำนวน 5 ท่าน (รายละเอียดในภาคผนวก) ตรวจสอบความตรง เชิงเนื้อหา ของข้อกระทงคำถาม

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วปรับปรุงแก้ไข ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทั้งสองท่าน ได้แบบสอบถาม จำนวน 50 ข้อ

2.2.5 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) กับผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 และ 2 จำนวน 30 คน จาก 30 โรงเรียน

2.2.6 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ มาประมวลผลเพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้วยวิธีทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาร์ด ปรากฏค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ ดังนี้

1. ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ	.946
2. ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้	
- สามารถบริหารจัดการให้เกิดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน เท่ากับ	.814
- สามารถบริหารจัดการให้เกิดงานบริการผู้เรียน เท่ากับ	.936
- สามารถส่งเสริมการจัดกิจกรรมพิเศษเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ในด้านต่างๆ เท่ากับ	.915
- สามารถส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรมและความสามัคคี ในหมู่คณะ เท่ากับ	.902

2.2.8 ปรับปรุงเป็นเครื่องมือฉบับจริง และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัย

จากกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้บริหารในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 199 คน

2.3 การแปลความหมาย ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบแบบสอบถามตามรายชื่อ รายด้านจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง หรือในภาพรวมทั้งชุด ในแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย กำหนดเป็น 5 ระดับ พิจารณาคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2535: 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นดังนี้

3.1 ติดต่อมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช เพื่อออกหนังสือขออนุญาตดำเนินการวิจัยต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1,2 และ 3

3.2 นำหนังสือขออนุญาตดำเนินการวิจัยจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชเพื่อติดต่อขออนุญาตดำเนินการวิจัยต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1,2 และ 3 เพื่อที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1,2 และ 3 จะได้แจ้งไปยังโรงเรียนเอกชน ในสังกัดต่อไป

3.3 ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยการนำส่งด้วยตนเอง และบางส่วนนำส่งทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัย ลงรหัสของแบบสอบถาม เพื่อง่ายต่อการตรวจสอบและติดตามคืน พร้อมแนบซองติดแสตมป์ จ่าหน้าซองถึงตัวผู้วิจัยเองแนบไปด้วย

3.4 เก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนให้ครบ ในส่วนที่ยังไม่ได้คืนก็มีการตรวจสอบติดตามคืนให้ครบด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ใช้โทรศัพท์ติดต่อ เดินทางไปรับคืนที่โรงเรียน

3.5 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม	กลุ่มตัวอย่าง		
	จำนวนที่จัดส่ง	จำนวนที่เก็บได้	ร้อยละ
สังกัด สพท. กรุงเทพมหานคร เขต 1	72	69	95.83
สังกัด สพท. กรุงเทพมหานคร เขต 2	65	59	90.77
สังกัด สพท. กรุงเทพมหานคร เขต 3	62	59	95.16
รวม	199	187	94.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาจัดเตรียม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติ ดังนี้

4.1 ค่าร้อยละ

4.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ในการหาค่าคะแนนเฉลี่ยจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างทั้งที่เป็นค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อ ค่าคะแนนเฉลี่ยจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างหรือค่าคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมของการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

4.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของค่าคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง ที่หาเกี่ยวกับการหาค่าเฉลี่ยทุกค่า

4.4 สถิติ t-test ใช้ในการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามระดับการศึกษา โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี กับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาโทและสูงกว่าปริญญาโท กลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยแบ่งเป็น มีประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 5 ปี และมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 5 ปี

4.5 สถิติ ANOVA ใช้ในการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ สมรรถนะในการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียน

ขนาดใหญ่พิเศษ และใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่หลังจากที่พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม ทั้งหมด

4.5 ค่าแจกแจงความถี่ ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางในการเสริมสร้างหรือพัฒนาสมรรถนะในการบริหารกิจการนักเรียนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร